

SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK FINANSZÍROZÁSA

Mohácsi Mónika
főosztályvezető
Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság

Országos Betegjogi, Ellátottjogi, Gyermekjogi és
Dokumentációs Központ

2015. JANUÁR 22.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK ÉS SZAKOSÍTOTT ELLÁTÁSOK FINANSZÍROZÁSA

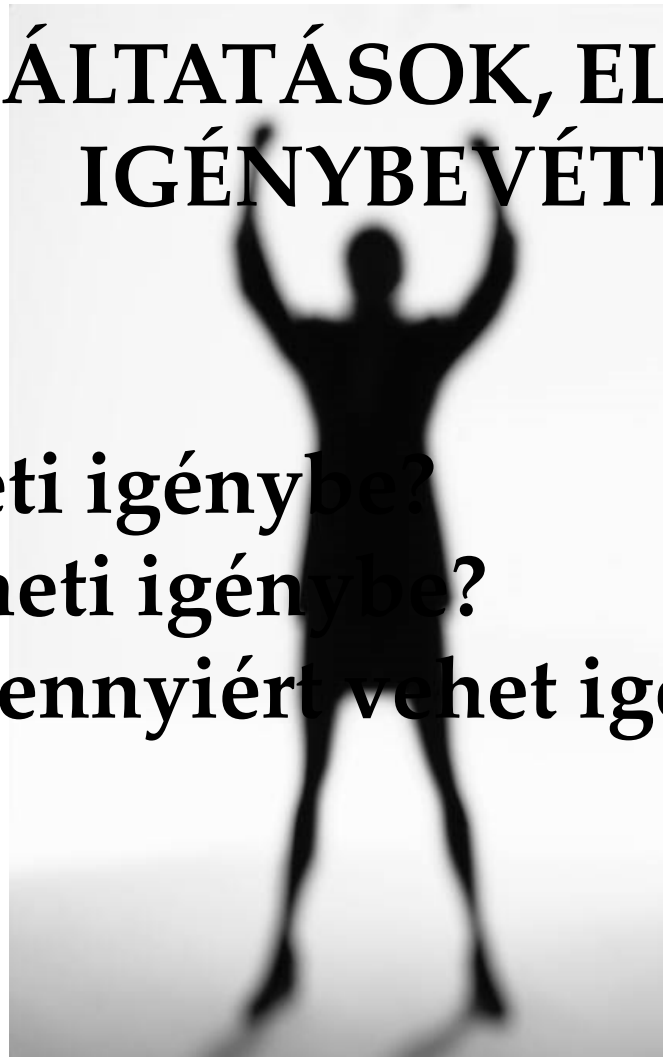
AZ EGYÉN

SZOLGÁLTATÁSOK, ELLÁTÁSOK IGÉNYBEVÉTELE

A kliens

- Hol veheti igénybe?
- Kitől veheti igénybe?
- Mit és mennyiért vehet igénybe?

MIKOR?

SZOLGÁLTATÁSOK, ELLÁTÁSOK IGÉNYBEVÉTELE

Mikor vehető igénybe egy szolgáltatás vagy ellátás?

- Ha létrehozták (pl. törvény, egyéb testület döntése)
- Ha a szolgáltatáshoz, ellátáshoz szükséges feltételek folyamatosan biztosítottak (működési feltételek)
- Ha hatóságilag elismert törvényes működési keretek adottak (szolgáltatói nyilvántartásba vétel)

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS RENDSZERE

Központi kormányzati
alrendszer

Önkormányzati
alrendszer

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS

- Az államháztartás legtagabb megfogalmazásban **az állam funkcióinak ellátását szolgáló gazdálkodási rendszert** jelenti. Az államháztartás az állam és a helyi önkormányzatok feladat- és hatásköreinek ellátását szolgáló pénzeszközöket (közpénzek) és vagyontárgyakat (közvagyon), az ezekkel való gazdálkodást, továbbá mindezek jogi szabályozását foglalja magában.

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS FUNKCIÓI

Az államháztartás három alapvető funkcióval (funkciócsoporttal) rendelkezik:

- **tradicionális funkció,**
- **szociális funkció, valamint**
- **gazdaságpolitikai funkció.**

AZ ÁLLAM JÓLÉTI FUNKCIÓI

Az állam **SZOCIÁLIS (JÓLÉTI) FUNKCIÓJÁNAK** egyes fontosabb részterületei az alábbiak:

- az állami-önkormányzati **szociális ellátó rendszer** működtetése (idős otthonok, pénzbeli segélyezési formák, természetbeni juttatások, hajléktalanokról való gondoskodás stb.),
- az állami-önkormányzati **egészségügyi ellátó rendszer** működtetése (egészségügyi alapellátás, járó-, illetve fekvőbeteg szakellátás, speciális egészségügyi szolgáltatások, stb.),
- az állami **nyugdíjrendszer és egészségbiztosítási rendszer** fenntartása (közös kockázatvállaláson és a szolidaritás elvén nyugvó kötelező társadalombiztosítás működtetésével),
- az állami-önkormányzati **oktatási rendszer** működtetése (óvodai ellátás, alapfokú és középfokú közoktatás, felsőoktatás stb.),
- az állami **gyermek- és ifjúságvédelem** intézményrendszerének fenntartása (nevelési segélyek, gyámhatósági eszközök, ifjúságpolitika stb.), illetőleg
- a **munkanélküliség kezelése** (segélyezés, passzív és aktív foglalkoztatáspolitika stb.).

KÖZFELADAT

Az Áht. 3. § (1)-(3) bekezdései értelmében az a közfeladat a **jogszabályban meghatározott állami vagy önkormányzati feladat**, melyek ellátása **költségvetési szervek alapításával és működtetésével** vagy az azok ellátásához szükséges **pénzügyi fedezet** e törvényben meghatározott eszközökkel, részben vagy egészben történő **biztosításával** valósul meg.

A közfeladat ellátásában államháztartáson kívüli szervezet jogszabályban meghatározott rendben **közreműködhet**.

A közfeladatot meghatározó **jogszabályban meg kell határozni a közfeladat ellátásának módját** és egyidejűleg rendelkezni kell az annak ellátásához szükséges **pénzügyi fedezet biztosításáról**.

AZ ÁLLAMKINCSTÁR

A Magyar Államkincstár a pénzügyminiszter szakmai és törvényességi felügyelete alatt áll. Jogi személyiséggel rendelkező, országos hatáskörű, önállóan gazdálkodó központi költségvetési szerv. Egyes feladatait területi igazgatóságai útján látja el, feladatait alapvetően az államháztartásról szóló törvény (2011. évi CXV. Törvény – Áht.) tartalmazza.

Alaptevékenységként látja el a kincstári előirányzat-gazdálkodást, a finanszírozási és pénzforgalmi számlavezetést, az ezekkel kapcsolatos ellenőrzéseket, az információgyűjtést és az adatszolgáltatást.

A helyi önkormányzatok, továbbá a nem állami és egyházi fenntartók szintén a kincstári rendszeren keresztül jutnak hozzá egyes állami támogatásokhoz.

AZ ÁLLAMKINCSTÁR FELADATA

- A Magyar Államkincstár számos más, a költségvetéssel kapcsolatos feladata mellett a költségvetési hozzájárulásokhoz, támogatásokhoz (a központi költségvetésből az önkormányzati alrendszer számára nyújtott normatív hozzájárulások, feladatfinanszírozás) kapcsolódóan ellenőrzési jogköröket is.
- A kincstár a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és közoktatási közfeladatot ellátó nem állami, nem önkormányzati intézményt fenntartókat ellenőrzi a központi költségvetésből megillető támogatások, kiegészítő támogatások igénylésének, felhasználásának jogszabályi feltételei és az elszámolások szabályszerűsége tekintetében. A kincstár ellenőrzési tevékenységére a közigazgatási hatósági eljárás szabályait kell alkalmazni.

A FINANSZÍROZÁS ÉS JOGSZABÁLYI HÁTTERE

- Magyarország Alaptörvénye
- Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. C. törvény
- Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény
- A helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXI. törvény
- A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény
- A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények, és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013.(X.24.) Korm. Rendelet
- Az egyházi és nem állami fenntartású szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok állami támogatásáról szóló 489/2013. (XII. 18.) Korm. rendelet

AZ ÁLLAMI FENNTARTÓ

Az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeltében kijelölt szerv a **Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság**. (Statuáló rendelete: 316/2012.(XI.13.) Korm. rendelet)

A Statuáló rendelet 4. § (1) bekezdés a)-b) pontja alapján a Kormány a Főigazgatóságot jelölte ki:

- A megyei önkormányzatok konszolidációjáról, a megyei önkormányzati intézmények és a Fővárosi Önkormányzat egyes egészségügyi intézményeinek átvételéről szóló **2011. évi CLIV. törvény** alapján átvett szociális és gyermekvédelmi intézményekkel, valamint a szociális és gyermekvédelmi tevékenységet végző alapítványokkal, közalapítványokkal, gazdasági társaságokkal kapcsolatos, a 9.§ (1) bekezdés szerinti,
- Az egyes szakosított szociális és gyermekvédelmi intézmények állami átvételéről és egyes törvények módosításáról szóló **2012. évi CXCV. törvény** 2.§ (3) bekezdése, a 9.§ (1) bekezdése és a 9/A. § (2) bekezdése szerinti feladatok ellátására. **(átvett intézmények)**

AZ ÁLLAMI FENNTARTÓ

Az állami fenntartó (SZGYF) és intézményeinek finanszírozása a központi költségvetésről szóló törvény alapján történik.

2015. évben Magyarország központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény 1. számú melléklet XX. Fejezet 2.3. alcím Szociális és gyermekvédelmi, gyermekjóléti feladatellátás és irányítás intézményei – **108.519,5 M Ft.**

Ez 177 intézmény fenntartását, cc. 46 ezer ellátott és cc. 23 dolgozó finanszírozását biztosítja.

AZ ÖNKORMÁNYZATI FENNTARTÓ

Magyarország Alaptörvénye, Az Állam cím, A helyi önkormányzatok alcím 34. cikk (1) bekezdése értelmében a helyi önkormányzat és az állami szervek a közösségi célok elérése érdekében együttműködnek. A helyi önkormányzat részére kötelező feladat- és hatáskört törvény állapíthat meg. A helyi önkormányzat kötelező feladat- és hatásköreinek ellátásához azokkal arányban álló költségvetési, illetve más vagyoni támogatásra jogosult.

AZ ÖNKORMÁNYZATI FENNTARTÓ

- Magyarország **2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény** (a továbbiakban: Kvtv.) 36. § (1) bekezdése értelmében a helyi önkormányzatok működéséhez és ágazati feladatainak ellátásához a Möt. 117. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint nyújtandó támogatások jogcímeit a **2. melléklet állapítja meg.**
- **A Möt. 117.§ (1) bekezdése szerint**
A feladatfinanszírozási rendszerben az Országgyűlés a Kvtv-ben meghatározott módon a helyi önkormányzatok
  - a.) kötelezően ellátandó, törvényben előírt egyes feladatainak – felhasználási kötöttséggel – a feladatot meghatározó jogszabályban megjelölt közszolgáltatási szintnek megfelelő ellátását feladatalapú támogatással biztosítja, vagy azok ellátásához a feladat, a helyi szükségletek alapján jellemző mutatószámok, illetve lakosságszám alapján támogatást biztosít,
  - b.) az a.) pontba nem tartozó feladatainak ellátásához felhasználási kötöttséggel járó, vagy felhasználási kötöttség nélküli támogatást nyújthat.

AZ ÖNKORMÁNYZATI FENNTARTÓ

- A Möt. alapján a támogatás nem teljes körű: **elvárt saját bevétel** kapcsolódik hozzá, továbbá biztosítani kell a helyi önkormányzatok bevételi érdekeltiségének fenntartását.
- Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 57. §-a szerint (1) A helyi önkormányzat a 14. § (3) bekezdése szerinti fejezetben meghatározott támogatásokat e fejezet rendelkezései szerint a **kincstár útján igényli, azok módosítását a kincstár útján kezdeményezi, és azokról a kincstár útján mond le.**

NEM ÁLLAMI SZOCIÁLIS FENNTARTÓ

Kvtv. 43. §-a szerint: (1) Az Országgyűlés a **szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi közfeladatot ellátó intézményt, szolgáltatást fenntartó egyházi jogi személy, civil szervezet, közalapítvány, országos nemzetiségi önkormányzat, települési vagy területi nemzetiségi önkormányzat, gazdasági társaság, és a humánszolgáltatást alaptevékenységként végző, a személyi jövedelemadóról szóló törvény hatálya alá tartozó egyéni vállalkozó** (a továbbiakban együtt: **nem állami szociális fenntartó**) részére **támogatást állapít meg a következők szerint:**

a) a támogatás a nem állami szociális fenntartót a települési önkormányzatok 2. melléklet III. pont 3. alpont b)-k) alpontjában és 5. a) alpontjában meghatározott támogatásaival azonos jogcímenek, összegben és feltételek mellett illeti meg,

Nem állami szociális fenntartó

- b) – a hajléktalanok átmeneti intézményei kivételével – **a nem állami szociális fenntartó**, ha a Szocvtv. 57. § (2) bekezdése és a Gyvt. 15. § (2) bekezdése c) pontja és (3) bekezdés a), illetve b) pontja szerinti feladatot lát el, a **9. melléklet I-II. pontja szerinti támogatásra jogosult**,
  - c) a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi közfeladatot ellátó intézményt, szolgáltatást fenntartó **gazdasági társaságot** – ide nem értve a nonprofit gazdasági társaságot – és **egyéni vállalkozót** az a) és b) pont szerinti **támogatás 30%-ának megfelelő támogatás illeti meg**.
  - d) A nem állami szociális fenntartó a 9. melléklet IV. pontja szerinti támogatásra jogosult.
- (2) A Szocvtv. 4. § (1) bekezdés m) pont mb) alpontjában és a Gyvt. 5. § s) pont sb) alpontjában meghatározott szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi közfeladatot ellátó intézményt fenntartó **egyházi jogi személy az egyházak hitéleti és közcélú tevékenységének anyagi feltételeiről szóló törvény szerinti kiegészítő támogatásra jogosult**. E kiegészítő támogatás mértéke az (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti támogatás 71,4%-a.

NEM ÁLLAMI SZOCIÁLIS FENNTARTÓ

- (3) A nem állami szociális **fenntartó** az (1) bekezdés alapján megállapított támogatás teljes összegét a folyósítást követő 15 napon belül köteles annak az intézménynek átadni, amelyre tekintettel a támogatás megállapítására sor került.
- (4) Az egyházi jogi személy a (2) bekezdés szerinti kiegészítő támogatást köteles elkülönítetten nyilvántartani és a támogatás teljes összegét a humánszolgáltatást ellátó intézményei, illetve azok humánszolgáltatásainak támogatására fordítani.
- (5) Az (1) bekezdése szerinti támogatás és a (2) bekezdés szerinti kiegészítő támogatás elszámolása a XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet terhére, illetve javára történik.

AZ EGYHÁZI ÉS NEM ÁLLAMI FENNTARTÓ - KÖZFELADAT

Az Áht. 3. § (1)-(3) bekezdései értelmében az a közfeladat a jogszabályban meghatározott állami vagy önkormányzati feladat, melynek ellátásában **államháztartáson kívüli szervezetek jogszabályban meghatározott feltételekkel közreműködhetnek**. A közfeladat ellátásának finanszírozása az ellátott feladattal arányos pénzügyi fedezet részben vagy egészben történő biztosításával valósul meg.

AZ EGYHÁZI ÉS NEM ÁLLAMI FENNTARTÓ

Az egyházi és nem állami fenntartású szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok állami támogatásáról szóló 489/2013. (XII. 18.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Átr.) 6. §-a szerint

- (1) **A fenntartó a támogatás iránti kérelmet** – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – a kérelem benyújtására szolgáló adatlap, illetve elektronikus űrlap elérhetővé tételét követően, **a tárgyévet megelőző év november 30-áig** nyújthatja be.
- (2) **A tárgyévet megelőző év november 15-e előtt támogatásra nem jogosult fenntartó a támogatás iránti kérelmét az azt követő harminc napon belül nyújthatja be, ahogy a támogatásra jogosulttá vált.**
- (3) **Támogatás iránti kérelem a tárgyév végéig az igénylési határidő elmulasztása esetén is benyújtható.**

ÖNKORMÁNYZATI FENNTARTÓ

A Kvtv. 41. § (2) bekezdése alapján a **támogatás folyósítása a nettó finanszírozás keretében** történik.

A nettó finanszírozás lényege: az önkormányzatokat megillető egyes (pl. normatív és egyes központosított) támogatásokból – a bruttó elszámolás és a nettó pénzforgalom elvét követve – levonásra kerülnek az önkormányzatokat terhelő, az állammal, valamint a társadalombiztosítási alapokkal kötelezettségek.

Nem állami és egyházi fenntartó esetén

Az Átr. 14. § (2) bekezdése szerint a támogatás megállapítására illetékes igazgatóság a támogatást a fenntartónak havi ütemezésben, a tárgyhoz 10-éig, januárban 20-áig, a kérelemben megjelölt és a fenntartó nevére szóló – magyarországi vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államban székhellyel rendelkező pénzforgalmi szolgáltatónál vezetett – fizetési számlára folyósítja.

A TÁMOGATÁS ELSZÁMOLÁSA

- (3) Ha az egyéni vállalkozó fenntartó meghal, az elszámolást az örökös köteles – legkésőbb a hagyaték jogerős átadását követő tizenöt napon belül – benyújtani. Az elszámolás és az ellenőrzés során az **örökösre** a fenntartóra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.
- (4) Ha eljárás indul a **fenntartó jogutód nélküli megszűnése** iránt, az elszámolást az eljárás megindítását követő tizenöt napon belül be kell nyújtani.
- (5) Ha az új fenntartó a korábbi fenntartó jogutódlással történő megszűnése révén jött létre, vagy az özvegy vagy az örökös az elhunyt egyéni vállalkozó fenntartó helyébe lépett, a (2), illetve a (3) bekezdés alapján évközi elszámolást nem kell benyújtani.

Önkormányzati fenntartó esetén

- Az Áht. 59. §-a és 60. §-a alapján a Magyar Államkincstár illetékes területi szerve ellenőrzi a helyi önkormányzatok igénylését és elszámolását szabályszerűségi (formai), valamint megalapozottsági (tartalmi) szempontból.

Nem állami és egyházi fenntartó esetén

- Az Átr. 19. §-a szerint a Magyar Államkincstár illetékes területi szerve ellenőrzi az egyházi és nem állami fenntartók igénylését és elszámolását szabályszerűségi (formai), valamint megalapozottsági (tartalmi) szempontból.

- Az állami támogatás szintje nem eredményezheti azt, hogy önkormányzati fenntartású intézményeket tisztán állami támogatásból tartanak fenn, hiszen ekkor kvázi állami fenntartás valósul meg.
- A helyi önkormányzat éves szinten kizárólag az ellátandó feladatainak kiadásaira fordíthatja a feladatalapú támogatást.
- A korábbi szabályozás megfordult, minden támogatás kötött felhasználású, kivéve, ha ettől eltérően rendelkeznek.
- Az Möt. szabályaival összhangban az Áht. 60/A. § (1) bekezdés b.) pontja jogosulatlan igénybevétel körébe sorolja, ha az igénybevett támogatást nem a megjelölt célra használták fel.
- A támogatás kizárólag működési, fenntartási kiadásra fordítható, beruházásra nem.
- Az Áht. rendelkezése szerint **a helyi önkormányzat az általános működéséhez és ágazati feladataihoz kapcsolódó támogatásokat – a települési önkormányzatok muzeális intézményi feladatainak támogatása kivételével – a folyósítás évében használhatja fel.**

NEM ÁLLAMI, EGYHÁZI FENNTARTÓ TÁMOGATÁS ELVE

- **Az állami támogatás szintje nem eredményezheti azt, hogy egyházi és nem állami fenntartású intézményeket tisztán állami támogatásból tartanak fenn, hiszen ekkor kvázi állami fenntartás valósul meg.**
- Az Átr. 16. § (1) bekezdése értelmében a fenntartó a támogatás felhasználását, nem önállóan gazdálkodó szolgáltatók esetén a fenntartó és az egyes szolgáltatók gazdálkodását, továbbá a szolgáltató a támogatás és a térítési díj felhasználását a számviteli rendjében feladatonkénti bontásban, elkülönítetten köteles kezelni. Az egyházi kiegészítő támogatást a számviteli rendben a többi támogatástól elkülönítetten kell kezelni.
- A Kvtv. 34. § (4) bekezdése alapján az egyházi jogi személy az egyházi kiegészítő támogatást köteles elkülönítetten nyilvántartani és a támogatás teljes összegét a humánszolgáltatást ellátó intézményei, illetve azok humánszolgáltatásai támogatására fordítani.
- A támogatás kizárólag működési, fenntartási kiadásra fordítható, beruházásra, tárgyi eszközre nem.
- **Nem köteles a fenntartó a teljes összeget adott évben elkölteni, megszűnés esetén azonban a fel nem használt támogatást vissza kell fizetni.**

A TÁMOGATÁSOK JOGCÍMEI

- **Önkormányzati fenntartó**

Alap, illetve szakosított ellátások estén az önkormányzatok a Kvtv. 2. mellékletének III. 3., 4. pontjában szereplő támogatásokra jogosultak.

- **Nem állami és egyházi fenntartó**

Alap, illetve szakosított ellátások estén a nem állami és egyházi fenntartók a Kvtv. 9. mellékletében szereplő támogatásokra jogosultak.

ÁLTALÁNOS ÉS SPECIÁLIS JOGSULTSÁGI FELTÉTELEK

- Az intézmény **szolgáltatói nyilvántartás**ba történő bejegyzése az ellátott feladatra vonatkozóan, továbbá önkormányzatok esetén a költségvetési szervek törzskönyvi nyilvántartásába történő bejegyzése az ellátott feladatra vonatkozóan.
- A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 58/A. § (2)-(2e) bekezdése szerinti **befogadás** – a Szt. 58/A. § (2d) bekezdésében, illetve a külön jogszabályban meghatározott kivételekkel.
- A Szt. 20. §-a szerinti **személyi nyilvántartás** vezetése a jogszabályban meghatározott adatokkal. A nyilvántartás a változások nyomon követhetőségét biztosító elektronikus úton is vezethető.
- A Szt. 94/C. § (1) bekezdése szerinti **írásbeli megállapodás**, mely tartalmazza az ellátás kezdetének időpontját és megszűnésének lehetséges módját. Amennyiben a megállapodás szerinti ellátás kezdetének időpontjánál későbbi a tényleges beköltözés időpontja, a fenntartó utóbbtól jogosult támogatásra.
- A **nem magyar állampolgárok** Szt. 3. § (3) bekezdésében előírt jogosultságát alátámasztó dokumentumok.
- **Gondozási napok** nyilvántartása.
- **Egyéb külön jogszabályban meghatározott speciális jogosultságot igazoló iratok** – pl. szakvélemények

ÖNKORMÁNYZATI FELADATOK FINANSZÍROZÁSA

Alapszolgáltatások

- Elve változatlan, de a konkrét összegek változatlan.

Szakosított ellátások

- Két elemű: szakmai dolgozók bértámogatása, intézményi működtetési támogatás
  - Szakmai dolgozók bértámogatása:
    - Elve: a törvény által elismert szakmai létszámhoz kapcsolódó kötelező bérelemek finanszírozása illetményszámfejtés tényadatai alapján
    - Lépései:
      - ellátotti létszámból -> elismert alkalmazotti létszám
      - illetményszámfejtésből -> kötelező bérelemek
      - elismert alkalmazott létszámból, kötelező bérelemekből -> bértámogatás

KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁSOK

- **Kvtv. 2. melléklet III. 3. pont**
- ✓ *A szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatások általános feladatai*
- ✓ Gyermekjóléti központ
- ✓ Szociális étkeztetés
- ✓ Házi segítségnyújtás
- ✓ Falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás
- ✓ Időskorúak nappali intézményi ellátása
- ✓ Fogyatékos és demens személyek nappali intézményi ellátása
- ✓ Pszichiátriai és szenvedélybeteg személyek nappali intézményi ellátása
- ✓ Hajléktalanok nappali intézményi ellátása
- ✓ Gyermekek napközbeni ellátása
- ✓ Hajléktalanok átmeneti intézményei
- ~~✓ Gyermekek átmeneti intézményei.~~
- ~~✓ Kistélepiülések szociális feladatainak támogatása~~

Kvtv. 2. melléklet III. 4. pont

Az idősek átmeneti és tartós, valamint a hajléktalan személyek részére nyújtott tartós szociális szakosított ellátási feladatok támogatása

- A Kvtv. 2. melléklet III. 4. a) pontja a szakmai dolgozók (kivéve az intézményvezetőt) béréhez nyújt támogatást.
- A szakmai dolgozók bérének minden olyan jellegű eleme, mely jogszabály alapján rendszeresen kerül kifizetésre, e körbe tartozik, abban az esetben is, ha számvitelileg nem rendszeres személyi juttatásnak minősül.
- Kivételt képeznek az erre a jogcímre kiadott útmutatóban tételesen felsorolt juttatások: napidíjak, biztosítási díjak, jubileumi jutalom, egyéb sajátos juttatások, költségtérítések és hozzájárulások, amennyiben jogszabály alapján fizetik ki.
- A támogatás mértéke a központosított illetményszámfejtés adatai alapján a Kvtv.-ben meghatározott ágazati átlagbér/számított létszám/év.
- A támogatás alapja számított létszám.

NEM ÁLLAMI ÉS EGYHÁZI FENNTARTÓK TÁMOGATÁSA

Kvtv. 9. melléklet Egyes szociális szakosított ellátási feladatok támogatása

Az átlagbér alapú támogatás a fenntartók által foglalkoztatott munkatársak béréhez, valamint az ehhez kapcsolódó szociális hozzájárulási adójához jár, és az intézmény működésével összefüggésben használható fel.

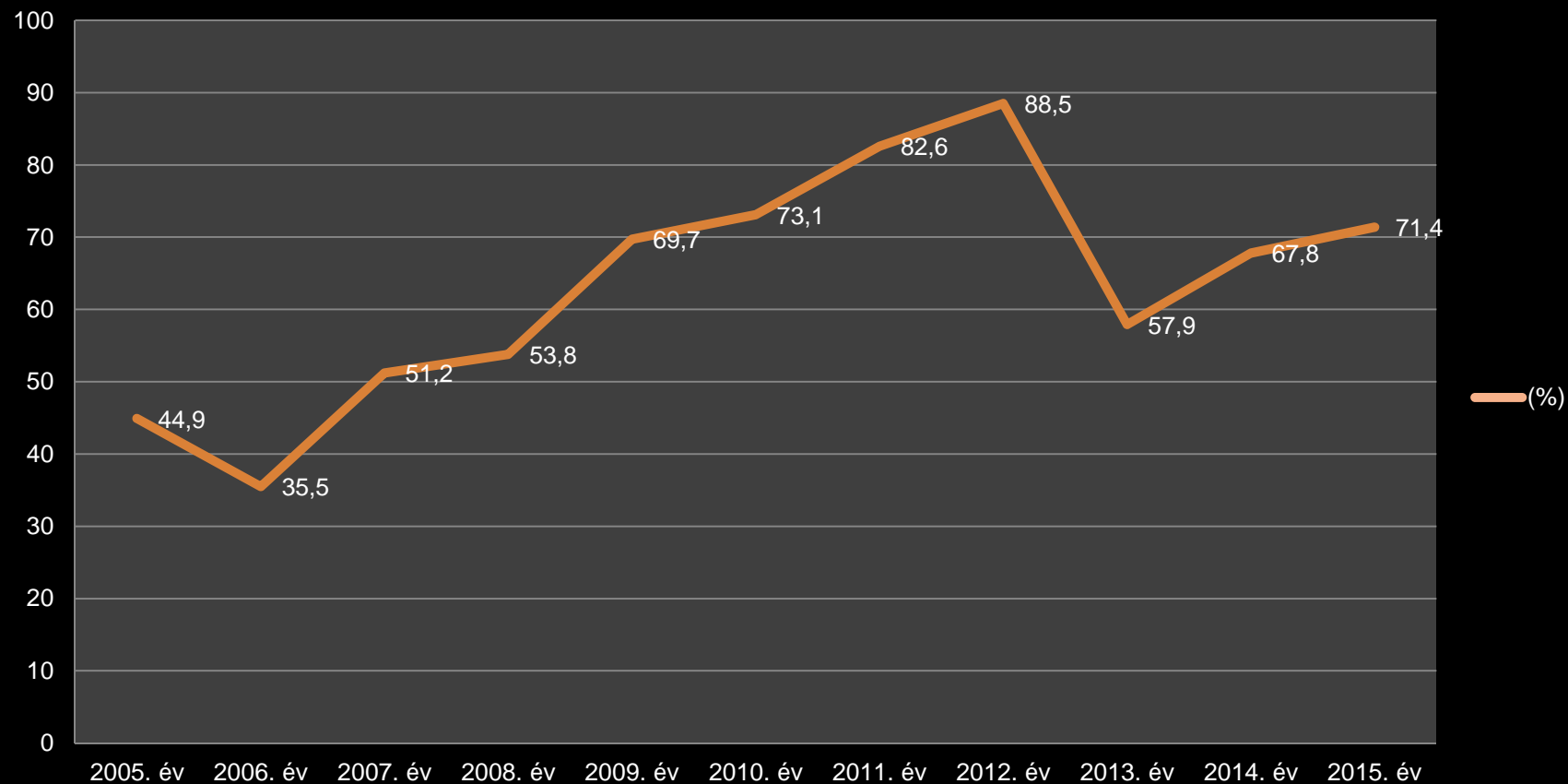
Kiegészítő szabályok:

- Meghatározott rend szerinti adatszolgáltatás
- Gondozási napként egy ellátott egy napi intézményi ellátását kell figyelembe venni.
- Az ellátottak száma egyetlen napon sem haladhatja meg a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett férőhelyszámot
- A támogatás igénybevételének feltétele az ellátottak adatainak Szt. 20/C. (1)-(4) bekezdése szerinti nyilvántartásba vétele és külön jogszabály szerinti időszakos jelentési kötelezettség teljesítése.
- Ugyanarra a napra ugyanazon ellátott a támogatás szempontjából nem vehető figyelembe több, adatszolgáltatási kötelezettséggel járó és támogatott szociális szakosított ellátás és gyermekvédelmi szakellátás esetén. (www.nrszh.kormany.hu)

KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁS – EGYHÁZI KIEGÉSZÍTŐ

Egyházi kiegészítő támogatás mértéke

A TÉRÍTÉSI DÍJ ÉS SZABÁLYAI

A TÉRÍTÉSI DÍJ JOGSZABÁLYOK

- A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény – a továbbiakban: Szt.
- 29/1993.(II.17.) Korm. rendelet – A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények térítési díjairól – a továbbiakban: Tr.

TÉRÍTÉSI DÍJ MEGÁLLAPÍTÁS

TÉRÍTÉSI DÍJ MEGÁLLAPÍTÁS ÉS ANNAK HATÁSKÖRE

A fenntartó, ha

- **helyi önkormányzat:** rendeletet alkot a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről, és a fizetendő térítési díjakról.
- *Rendeletében szabályozza:*
  - az önkormányzat által biztosított ellátási formákat,
  - az ellátások igénybevételére irányuló kérelem benyújtásának módját,
  - azt, hogy az intézményvezető milyen esetekben köteles külön eljárás nélkül ellátást nyújtani,
  - azt, hogy külön eljárás keretében milyen esetekben biztosítható ellátás,
  - az ellátás megszüntetésének eseteit és módjait,
  - a személyes gondoskodásért fizetendő térítési díjak mértékét, a fizetésre kötelezettek körét, a térítési díjak csökkentésének, elengedésének eseteit és módjait,
  - az intézményvezető és az ellátást igénybe vevő között kötendő megállapodással összefüggő kérdéseket.
- **önkormányzati társulás:** a társulási megállapodásban erre kijelölt önkormányzat a társulási megállapodásban meghatározottak szerint alkot rendeletet.

(Szt. 92. § (1), (2) f) pont)

TÉRÍTÉSI DÍJ MEGÁLLAPÍTÁS

A fenntartó, ha

az állam: a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság hagyja jóvá, illetőleg a megyei kirendeltségei tesznek javaslatot az intézményi térítési díjak mértékét, az esetleges személyi térítési csökkentés, elengedés eseteit és módjait.

(Szt. 92. § (2a))

Nem állami és egyházi fenntartó: a fenntartó dönt az intézményi térítési díjakról, a személyi térítési díj esetleges csökkentés, elengedés eseteiről és módjairól; ez a döntési jog átruházható.

TÉRÍTÉSI DÍJ MEGHATÁROZÁS

Az intézményi és a személyi térítési díjat:

- étkeztetés esetén ellátási napra,
- házi segítségnyújtás esetén gondozási órára,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén ellátási napra,
- támogató szolgáltatás esetén szolgálati órára és szállítási kilométerre,
- nappali ellátás esetén ellátási napra,
- **bentlakásos intézményi ellátás** esetén ellátási napra és hónapra vetítve kell meghatározni.

A napi intézményi térítési díj a havi intézményi térítési díj harmincad része.

A napi személyi térítési díj a havi személyi térítési díj harmincad része.

(Tr. 3. § (1)-(2))

A KERÉKÍTÉS SZABÁLYAI

A térítési díjat 5.- Ft-ra kerekítve kell megállapítani.

Az 5.- Ft-ra történő kerekítés szabályai:

- 0.01 forinttól 2.49 forintig végződő összegeket lefelé, a legközelebbi 0,
- 2.50 forinttól 4.99 forintig végződő összegeket felfelé, a legközelebbi 5,
- 5.01 forinttól 7.49 forintig végződő összegeket lefelé, a legközelebbi 5,
- 7.50 forinttól 9.99 forintig végződő összegeket felfelé, a legközelebbi 0 forintra végződő összegre kell kerekíteni.

(Tr. 3. § (4)., 2008. évi III. tv. 2. §)

AZ INTÉZMÉNYI TÉRÍTÉSI DÍJ – FONTOS VÁLTOZÁSOK

- Az intézményi térítési díj a személyes gondoskodás körébe tartozó szociális ellátások ellenértékéként megállapított összeg, **nem pedig az ellátások térítési díja ellenértékéként megállapított összeg.**
- Az intézményi térítési díjat a fenntartó tárgyév április 1-éji állapotja meg. **Az önköltség számítása helyett a térítési díj számítása lett kötelezettség.**
- Az intézményi térítési díj összege **nem haladhatja meg a szolgáltatási önköltséget. Megszűnt az önköltség-Kvtv. támogatás számítási mód.**
- Az intézményi térítési díj év közben egy alkalommal korrigálható. **A fenntartó évenként két alkalommal történő intézményi térítési díj megállapítási lehetősége megszűnt.**
- Az intézményi térítési díjat **integrált intézmény esetén** is szolgáltatásonként kell meghatározni, úgy, hogy a **költségelemeket a szolgáltatásonkénti költségek arányában kell megosztani. Konkrétá vált a számítás.**

(Szt. 115. § (1), Tr. 3. § (3))

AZ INTÉZMÉNYI TÉRÍTÉSI DÍJ

- A térítésmentesen nyújtandó szolgáltatások esetében nem kell megállapítani intézményi térítési díjat.

(Szt. 115/A. § (2), Tr. 2. § (1), 3. § (3))

AZ ÖNKÖLTSÉG

Az **önköltségszámítás** olyan tevékenység, amellyel a termék előállítás/szolgáltatásnyújtás megkezdése előtt, folyamata alatt, vagy befejezése után meghatározható a termék/szolgáltatás tervezett, illetve tényleges önköltsége.

Önköltség: közvetlen, közvetett, teljes

A SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJ

A SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJ

A személyi térítési díjat:

- az intézményvezető,
- elkülönült szervezettel rendelkező szolgáltató esetén a szolgáltató vezetője állapítja meg.
- **Megszűnt az önkormányzati fenntartó határozatban** történő személyi térítési díj megállapításnak szabálya.
- Ha a kötelezett jövedelmi, vagyoni viszonyai indokoltá teszik, a személyi térítési díj összege **csökkenthető, elengedhető.**

(Szt. 115. § (3))

SZABÁLYOZÁS

Az állami fenntartó

- a személyi térítési díj csökkentés, elengedés szabályait utasításban szabályozza,
- utasításban szabályozhatja továbbá, ha – az átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátáson kívül – más személyes gondoskodási formák esetében is havonta előre kívánja megfizettetni a térítési díjat, ilyen esetben az esetleges különbözetet a következő hónapban visszamenőleg kell rendezni.

(Szt. 115. § (3), Tr. 5. § (3))

SZABÁLYOZÁS

Az önkormányzati fenntartó - ideértve a társulást is -:

- a személyi térítési díj csökkentés, elengedés szabályait rendeletben rögzíti, mely tartalmazza a térítési díj megfizetésére vonatkozó szabályokat is.
- a rendeletében szabályozhatja továbbá, ha – az átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátáson kívül – más személyes gondoskodási formák esetében is havonta előre kívánja megfizettetni a térítési díjat, ilyen esetben az esetleges különbözetet a következő hónapban visszamenőleg kell rendezni.

- (Szt. 115. § (3), Tr. 5. § (3))

SZABÁLYOZÁS

Nem állami vagy egyházi fenntartó esetében:

- a fenntartó egyéni írásbeli kérelemre írásban dönthet a csökkentésről, vagy elengedésről – indokolt esetben,
- a térítési díj megfizetésére vonatkozó szabályokat a megállapodás tartalmazza.

A SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJ

Ha az **ellátott**, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető

személy a **személyi térítési díj összegét vitatja**:

- **Állami fenntartó esetén** – a 115.§ (2) bek. értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül a fenntartóhoz fordulhat, ezt követően a fenntartó döntésének felülvizsgálata bíróságtól kérhető.
- **Nem állami fenntartó** esetén a bíróságtól kérheti a térítési díj megállapítását.
- A bíróság jogerős határozatáig a korábban megállapított személyi térítési díjat kell megfizetni.

EGYÉB TÉRÍTÉSI DÍJAK

1. TÉRÍTÉSI DÍJ ELŐLEG
2. ESETI TÉRÍTÉSI DÍJ
3. TÉRÍTÉSI DÍJ PÓTLÉK
4. JOGSZABÁLYI FELTÉTELEKET MEGHALADÓ ELLÁTOTTI IGÉNY KIELÉGÍTÉSE KÖLTSÉGEINEK VÁLLALÁSA

TÉRÍTÉSI DÍJ ELŐLEG

Akkor kérhető, ha a személyi térítési díj az ellátás, szolgáltatás igénybevételeét követő 30 napon belül nem állapítható meg.

A személyi térítési díj megállapításakor intézkedni kell, hogy az előleg, illetve az előleg fizetésének időszakára járó személyi térítési díj közötti különbséget kiegyenlítése megtörténjen.

(Tr. 5. § (1)-(2))

ESETI TÉRÍTÉSI DÍJ

Az alapfeladatok körébe nem tartozó szociális szolgáltatásokért, valamint az intézmény által szervezett szabadidős programokért kérhető.

Eseteit a házirendben és a megállapodásban kell meghatározni.

(Tr. 2. § (5))

Fontos az igénybevevők megfelelő tájékoztatása!

TÉRÍTÉSI DÍJ PÓTLÉK

A lakóotthoni elhelyezés esetén lehetséges, ha a megállapodásban rögzítésre kerül.

A fenntartó részben a személyi térítési díj pótlékból fedezi a lakóotthon karbantartásának, felújításának költségeit, berendezési tárgyainak cseréjét.

(Tr. 30/A. §)

JOGSZABÁLYI FELTÉTELEKET MEGHALADÓ ELLÁTOTTI IGÉNY KIELÉGÍTÉSE KÖLTSÉGEINEK VÁLLALÁSA

Az intézmény és a vállaló közötti *szerződéssel* lehetséges ezen költségek vállalása, azzal, hogy a költségek megtérítésének teljes összege kizárólag a szerződésben meghatározott célokra fordítható.

Ha az intézményi jogviszony a szerződés megkötésétől számított öt éven belül – a halálest kivételével – megszűnik, a költségeknek a fennmaradó időre jutó arányos részét az intézmény köteles visszafizetni.

(Szt. 119/A. § (2))

SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJ MEGÁLLAPÍTÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

- Megelőzi a jövedelem- és esetleges vagyonvizsgálat. (Ennek során meg kell állapítani az adott szolgáltatásra a Szociális törvény által meghatározott jövedelmi határt.)
- Esetleges kedvezmények figyelembe vétele.
- Bentlakásos intézményi ellátás során a távolléti napok figyelembe vétele.
- Jövedelmi helyzet változásának figyelemmel kísérése.
- Kiszámítás során kerekítés szabályai.
- Jogorvoslati lehetőség.

A SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJ MEGFIZETÉSÉRE KÖTELEZETT

A személyi térítési díjat:

- az ellátást igénybe vevő jogosult,
  - a szülői felügyeleti joggal rendelkező törvényes képviselő,
  - a tartásra köteles és képes személy:
    - a jogosultnak az a házastársa, élettársa, egyeneságbeli rokona, örökbe fogadott gyermeke, örökbe fogadó szülője, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem a tartási kötelezettség teljesítése mellett meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének két és félszeresét (71.250,- Ft),
    - a jogosult tartását szerződésben vállaló személy,
    - a jogosult tartására bíróság által kötelezett személy
- köteles megfizetni, azaz ő a *kötelezett*.

(Szt. 114. § (1) bek.)

A JÖVEDELEMVIZSGÁLAT

Alapja:

- a szolgáltatást igénybevevő személy rendszeres havi jövedelme,
  - kiskorú igénybevevő esetén a családban az egy főre jutó rendszeres havi jövedelem,
  - nagykorú ellátott esetében tehát csak a saját jövedelme vehető figyelembe,
- bentlakásos intézményi ellátás esetében nem vehető figyelembe a foglalkoztatásból származó munkajuttalom, a tanulmányi ösztöndíj és a költőpénz.

(Szt. 116. § (1), Tr. 26. § (1))

Jövedelem, család fogalmát az Szt. 4. § (1) a), c) pontja, (1a)-(1c), és egyebekben még a Tr. 26. § (2) szabályozza.

A JÖVEDELEMVIZSGÁLAT

A jövedelemvizsgálat során:

- alapszolgáltatás és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény esetén a rendszeres havi jövedelmet,
- rehabilitációs intézmény és rehabilitációs célú lakóotthon esetén a rendszeres havi jövedelmet és jelentős pénzvagyont,
- ápolást, gondozást nyújtó intézmény és ápoló-gondozó célú lakóotthon esetén a rendszeres havi jövedelmet, jelentős pénzvagyont és jelentős ingatlanvagyon vizsgálatjuk.

Felülvizsgálatkor ugyanezen szabályok érvényesek.

(Szt. 119/C. §)

A JÖVEDELEMVIZSGÁLAT

Az intézmény (szolgáltató) vezetője az intézményi ellátás (szolgáltatás) nyújtásának megkezdését megelőzően megvizsgálja az ellátást igénylő

- havi jövedelmét szociális alapszolgáltatás és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény esetén,
- havi jövedelmét és jelentős pénzvagyont rehabilitációs intézmény és rehabilitációs célú lakóotthon esetén,
- havi jövedelmét, jelentős pénzvagyont és jelentős ingatlanvagyonát ápolást, gondozást nyújtó intézmény és ápoló-gondozó célú lakóotthon esetén.

Az intézmény (szolgáltató) vezetője a térítési díj felülvizsgálatakor megvizsgálja az ellátott

- havi jövedelmét szociális alapszolgáltatás és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény esetén,
- havi jövedelmét és pénzvagyont tartós bentlakásos intézmény esetén,
- havi jövedelmét és ingatlanvagyonát a 117. § (5) bekezdése szerinti esetben.

A TÉRÍTÉSI DÍJ MEGFIZETÉSÉNEK ÁTVÁLLALÁSA

Az ellátást igénylő, az ellátott vagy a térítési díjat megfizető más személy írásbeli *nyilatkozata* keletkezteti a jogalapot a térítési díj megfizetésének átvállalására.

Főszabály szerint egy év időtartamra, tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén legfeljebb 3 év időtartamra.

Ez esetben nem kell elvégezni a jövedelemvizsgálatot.

Időbeli hatálya meghosszabbítható.

A vállalást a mindenkori intézményi térítési díj és a megállapítandó személyi térítési díj különbözete egy részének a megfizetésére is meg lehet tenni.

(Szt. 117/B. §, Tr. 2/A. § (1))

A SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJ

= szolgáltatási önköltség; pl. idősek otthonában elhelyezett, gondozási szükséglettel nem rendelkező személy esetén,

= intézményi térítési díj=szolgáltatási önköltség

- a mindenkor intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetésének vállalása történik,
- a jövedelemhányad eléri vagy meghaladja az intézményi térítési díj összeget
- jelentős pénzvagyon (Szt. 117. § (6)) fedezi a jövedelemhányad és az intézményi térítési díj közötti különbözetet, vagy
- jelentős ingatlanvagyon (Szt. 117. § (7)) kilencvenhatod része fedezi a jövedelemhányad és az intézményi térítési díj közötti különbözetet (rehabilitációs intézmény és rehabilitációs célú lakóotthon kivételével),
- tartási vagy öröklési szerződés kötése során tartás és gondozás szerződésben történő vállalása esetén,
- = jövedelemhányad összege.

(Szt. 68/B. § (1), 117. § (3)-(5), Tr. 2. § (3))

A SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJ MÉRTÉKE

Támogatott lakhatás esetén

- a személyi térítési díj nem haladhatja meg az ellátott havi jövedelmének 80%-át,
- a térítési díjra a tartós bentlakásos intézmények térítési díjára vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

- (Szt.117.§ (2))

JELENTŐS PÉNZVAGYON

Definíció: az ellátott rendelkezésére álló fizetési számla pozitív egyenlege, betétszerződés vagy takarékbetét szerződés alapján fennálló követelése és készpénze összegének azon része, amely **az intézményi térítési díj egyévi összegét a jogosult elhelyezésekor vagy a térítési díj felülvizsgálatakor meghaladja.**

JELENTŐS INGATLANVAGYON

Az ingatlanvagyon együttes értékének az **öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a negyvenszeresét meghaladó részét** kell tekinteni. Ingatlanvagyonként kell figyelembe venni az ellátás igénylésének vagy a felülvizsgálat időpontjában az ellátást igénylő, ellátott tulajdonában álló ingatlant, valamint az őt illető hasznosítható, ingatlanon fennálló vagyoni értékű jogot, illetve az ellátás igénylését vagy a felülvizsgálatot megelőző 18 hónapban ingyenesen átruházott ingatlant, ha azok együttes forgalmi értéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a negyvenszeresét meghaladja. **Ösztatlan közös tulajdon esetén a tulajdoni hányadot kell figyelembe venni.**

PÉLDA

intézményi térítési díj: 100.000 Ft

igénybevevő havi jövedelme: 80.000 Ft

jövedelemhányad: igénybevevő havi jövedelmének 80%-a: 64.000.- Ft

Fizetendő személyi térítési díj:

I. eset: nincs figyelembe vehető pénz-vagy ingatlanvagyon:

64.000 Ft

II. eset: van jelentős pénzvagyon (intézményi térítési díj egyévi összegét meghaladó összeg), amelyből kipótolható a jövedelemhányad és az intézményi térítési díj közötti 36.000 Ft-os összeg, így a fizetendő összeg: 100.000 Ft

JELENTŐS INGATLANVAGYON

III. eset: nincs jelentős pénzvagyton vagy az már elfogyott, de van jelentős ingatlanvagyon (öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének [28.500 Ft] negyvenszeresét meghaladó rész: 1.140.000 Ft), ennek 96-od része hozzáadódik a jövedelemhányadhoz, de a fizetendő személyi térítési díj nem haladhatja meg az intézményi térítési díj összegét.

Ingatlan értéke: 6 millió Ft

Jelentős ingatlanvagyon: $6.000.000 - 1.140.000 = 4.860.000$ Ft.
Jelentős ingatlanvagyon 96-od része: 50.625 Ft.
Jövedelemhányad + jelentős ingatlanvagyon 96-od része:
 $64.000 + 50.625 = 114.625$ Ft, de legfeljebb az intézményi térítési díjjal megegyező összegű személyi térítési díj kérhető el, ezért a fizetendő személyi térítési díj: 100.000 Ft.

Ebben az esetben a 36.000 Ft különbözet terhére jegyeztethető be jelzálogjog.

A megállapított személyi térítési díj összegéről minden ellátottat előzetesen írásban értesíteni kell, mely értesítésnek tartalmaznia kell a jogorvoslati lehetőséget: amennyiben a kötelezett vitatja a megállapított személyi térítési díj összegét, állami fenntartó esetén 8 napon belül a fenntartóhoz fordulhat, majd a fenntartó döntésének felülvizsgálata bíróságtól kérhető; egyházi vagy nem állami fenntartó esetén a bíróságtól kérheti a térítési díj megállapítását.

(Szt. 115. § (4)-(5))

INGYENES ELLÁTÁS

A fenntartó ingyenes ellátásban részesíti azt az ellátottat, aki jövedelemmel nem rendelkezik, és bentlakásos ellátás esetén jelzálog alapjául szolgáló vagyona nincs.

(Szt. 114. § (3))

TÉRÍTÉSMENTES SZOLGÁLTATÁSOK

Térítésmentesen kell biztosítani:

- a falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatást,
- a népkonyhán történő étkeztetést,
- a családsegítést,
- a közösségi ellátásokat,
- az utcai szociális munkát,
- hajléktalan személyek részére a nappali ellátást,
- az éjjeli menedékhelyen biztosított ellátást,
- a 84. § (3) bekezdésében meghatározott ellátást.

- (Szt. 115/A.§ (1))

SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJ FELÜLVIZSGÁLAT

SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJ FELÜLVIZSGÁLAT

- A személyi térítési díj összege **évente két alkalommal** vizsgálható felül és változtatható meg, **kivéve, ha** az ellátott havi jövedelme:
- olyan mértékben csökken, hogy nem tudja megfizetni a személyi térítési díjat,
- az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 25 %-át meghaladó mértékben (több, mint 7.125.- Ft-tal) növekszik.

(Szt. 115. § (6))

Visszamenőleges hatály tilalma!

TÁVOLLÉT

Ha az ellátott az ellátást a hónap nem mindegyik napján veszi igénybe, a távolléti napok számát a csökkentett összegű napi személyi térítési díjjal, a jelenléti napok számát a teljes összegű napi térítési díjjal kell megszorozni és a kettő összege a fizetendő havi személyi térítési díj.

A jelenléti napok számát – *függetlenül az adott hónap napjainak számától* – úgy kell meghatározni, hogy *30 napból le kell vonni* a távolléti napok számát, valamint azoknak a napoknak a számát, amelyeken az intézményi jogviszony nem állt fenn.

(Tr. 16. §)

SPECIÁLIS ESETEK

Távollétnek minősül:

- az a gondozási nap, amelyen az ellátott nem tartózkodik az intézményben.

Esetek:

- 2 hónapot meg nem haladó távollét: a napi személyi térítési díj 20 %-a, - kivétel a rehabilitációs célú lakóotthoni ellátás és a támogatott lakhatás kivételével. A távolléti napok naptári éves szinten összesíthetők.
- 2 hónapot meghaladó távollét- a rehabilitációs célú lakóotthoni ellátás és a támogatott lakhatás kivételével- : egészségügyi intézményben történő tartózkodás idejére 40 %-a, egyéb távollét esetén 60 %-a fizetendő.
- Rehabilitációs célú lakóotthonban a lakhatási költség (fűtés-, áram-, gáz-, víz- és csatornahasználat, szemétszállítás díjának együttes összege) 100 %-át fizeti személyi térítési díjként.
- Látás- és mozgássérült fogyatékos személyek intézményében nem kell térítési díjat fizetni a hivatalos iskolai szünet alatti távollét idejére.

(Tr. 28., 29. §)

PÉLDA – ÁTMENETI ELHELYEZÉST NYÚJTÓ INTÉZMÉNY

intézményi térítési díj: 20.000.- Ft/hónap, 666,66.- Ft $\approx$ 665.-Ft/ellátási nap

ellátott rendszeres havi jövedelme: 22.800.- Ft

jövedelemhatár: 60 %: 13.680.- Ft

személyi térítési díj: 13.680.- Ft/hónap, 456.- $\approx$ 455.- Ft/ellátási nap **lesz**

adott 28 napos hónapban:

3 nap 2 hónapon belüli távollét volt $3 \text{ nap} * (455.- \text{ Ft} * 0,2) = 3 * 91.- = 273.- \text{ Ft}$

jelenléti napok száma: $30 - 3 = 27 \text{ nap}$

$27 \text{ nap} * 455.- \text{ Ft} = 12.285.- \text{ Ft}$

fizetendő: $12.285.- \text{ Ft} + 273.- \text{ Ft} = 12.558.- \text{ Ft} \approx 12.560.- \text{ Ft}$

PÉLDA – TARTÓS BENTLAKÁST NYÚJTÓ INTÉZMÉNY

intézményi térítési díj: 90.000.- Ft/hónap, 3.000.- Ft/ellátási nap

ellátott rendszeres havi jövedelme: 75.780.- Ft öregségi nyugdíj

jövedelemhatár: 80 %: 60.624.- Ft $\approx$ 60.620.- Ft

személyi térítési díj: 60.620.- Ft/hónap, 2.020.66- $\approx$ 2.020.- Ft/ellátási nap lesz

nincs vagyon, de hozzátartozója vállalta, hogy havi 10.000.- Ft-tal kiegészíti a fizetendő térítési díjat – ez külön nyilvántartandó adott 31 napos hónapban:

4 nap 2 hónapon belüli távollét volt

$4 \text{ nap} * (2.020.- \text{ Ft} * 0,2) = 4 * 404- = 1.616.- \text{ Ft}$

jelenléti napok száma: $30-4 = 26 \text{ nap}$ $26 \text{ nap} * 2.020.- \text{ Ft} = 52.520.- \text{ Ft}$

fizetendő: $52.520.- \text{ Ft} + 1.616.- \text{ Ft} = 54.136.- \approx 54.135.- \text{ Ft} + 10.000.- \text{ Ft}$

PÉLDA – TARTÓS BENTLAKÁST NYÚJTÓ INTÉZMÉNY (2)

intézményi térítési díj: 90.000.- Ft/hónap, 3.000.- Ft/ellátási nap

2011. január 1. napját követően kötöttek megállapodást
ellátott rendszeres havi jövedelme: 27.900.- Ft rokkantsági ellátás, vagyon értéke:
3.000.000.- Ft, a figyelembe vehető: 3.000.000.- Ft – 1.140.000.- Ft = 1.860.000.- Ft ⇒
96-od része: 19.375.- Ft
jövedelemhatár: 80 %: 22.320.- Ft
minimális költőpénz összege: 8.550.- Ft

személyi térítési díj:

22.320.- Ft + 19.375.- Ft = 41.695.- Ft lenne, de 27.900.- Ft – 8.550.- Ft = **19.350.- Ft lesz,**
amit ténylegesen meg tud fizetni ⇒ **havi hátralék: 19.375.- Ft** vagyonérték

PÉLDA – TARTÓS BENTLAKÁST NYÚJTÓ INTÉZMÉNY (2)

Adott 31 napos hónapra:

Volt 2 hónapon túli távollét: 5 nap egészségügyi intézményben, 3 nap családtagnál

személyi térítési díj: 19.350.- Ft/hónap, 645.- Ft/ellátási nap

5 nap * (645.- Ft * 0,4) = 5 * 258- = 1.290.- Ft

3 nap * (645.- Ft * 0,6) = 3 * 387- = 1.161.- Ft

jelenléti napok száma: 30-8 = 22 nap

22 nap * 645.- Ft = 14.190.- Ft

fizetendő: 14.190+ 1.290 + 1.161 = 16.641- ≈ **16.640.- Ft**

hátralék: egy napra vetítve: 645,83- ≈ 646.- Ft

5 nap * (646.- Ft * 0,4) = 5 * 258,4- = 1.292.- Ft

3 nap * (646.- Ft * 0,6) = 3 * 387,6- = 1.162.8- ≈ 1.163.- Ft

22 nap * 646.- Ft = 14.212.- Ft

hátralék összege: 14.212+ 1.292+ 1.163 = 16.667.- ≈ **16.665.- Ft**

KÖLTŐPÉNZ

A bentlakásos intézményekben – a hajléktalan személyek átmeneti szállása és éjjeli menedékhelye kivételével – elhelyezett, *jövedelemmel nem rendelkező* 16 év feletti ellátottak részére az intézmény költőpénzt biztosít.

Költőpénzt kell biztosítani annak az ellátottnak is, aki helyett jövedelem hiányában kizárólag a tartásra köteles és képes személy fizeti, illetve a térítési díjat vagyona terhére állapították meg.

A költőpénz összegét el nem érő jövedelmet ki kell egészíteni a költőpénz összegére.

(Szt. 117/A. § (1))

KÖLTŐPÉNZ

- A költőpénz havi összege minimum az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 20 %-a (5.700.- Ft), ha a térítési díjat úgy állapították meg, hogy az vagyont is terhel, akkor minimum 30 %-a (8.550.- Ft).
- A személyi térítési díjat úgy kell megállapítani, hogy az ellátott részére legalább a költőpénz visszamaradjon.
- Ha az ellátott gondnokság alatt áll, gondnoka köteles a jövedelemmel vagy készpénzvagyonnal rendelkező gondozott részére a fenti költőpénzt biztosítani; ez a személyes gondoskodásban részesülő, gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló kiskorúak esetében is alkalmazandó.

(Szt. 117/A. § (1)-(2), Tr. 27. § (1)-(2))

TOVÁBBI SPECIÁLIS SZABÁLYOK

- Hajléktalan személyek átmeneti szállásán a gondozás első 30 napjára személyi térítési díj nem kérhető.
- Rehabilitációs intézményben és rehabilitációs célú lakóotthonban határozott időre elhelyezett ellátott esetében a fenntartó a személyi térítési díj 50 %-át előtakarékossági címen elkülönítetten kezelheti.
- A térítési díjat az élelmezésre fordított költségekkel csökkenteni kell, ha az ellátott az intézményi étkezést nem veszi igénybe.
- Az intézménybe vizsgálat vagy megfigyelés céljából felvett személy annak időtartalmára a személyi térítési díj 50 %-át fizeti.
- Ha tartásra kötelezett hozzátartozó/k fizeti/k meg a térítési díjat, a személyi térítési díj nem lehet magasabb, mint a család havi összjövedelmének és az öregségi nyugdíjminimum két és félszerese (71.250.- Ft) családtagok számával szorzott összegének a különbözete.

(Tr. 18., 22., 24. §, 29. § (3), 30. §)

TÁMOGATOTT LAKHATÁS SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJA

A térítési díj áll:

- a lakhatási költségekből, és
- a komplex szükségletfelmérés alapján a következő, igénybevett egyéb szolgáltatások térítési díjából adódik össze:
  - ❖ étkeztetés,
  - ❖ ápolás-gondozás,
  - ❖ fejlesztés,
  - ❖ a társadalmi életben való részvételt segítő szolgáltatások.
- A személyi térítési díj akkor érheti el az ellátott havi jövedelmének 80 %-át, ha az ellátottnak a komplex szükségletfelmérés eredményeként teljes körű ellátást kell nyújtani.

(Tr. 25. §)

JELZÁLOGJOG

- Ha a személyi térítési díjat nem fizetik meg, illetve ha a költőpénzt az intézmény biztosítja, a követelést tartós bentlakásos intézményi ellátás esetében **a kötelezett ingatlanvagyonán fennálló jelzálogjog** biztosítja.
- A jelzálogjogot a ~~folyó-évi~~ hátralék erejéig lehet bejegyezni.
- A jelzálog bejegyzésének kezdeményezéséről a szociális hatóság a jogszabályi feltételek fennállása esetén – a fenntartó kérelme alapján – határozatot hoz.
- Az intézmény vezetője ellenőrzi, hogy a megállapított térítési díj befizetése havonként megtörténik-e.
- Ha a kötelezett a befizetést elmulasztotta, 15 napos határidő megjelölésével írásban kell felhívni az elmaradt térítési díj befizetésére.
- Ha a határidő eredménytelenül telt el, a díjhátralékot az intézményvezető nyilvántartásba veszi.
- A nyilvántartott díjhátralékról negyedévenként tájékoztatja a fenntartót behajtás vagy törlés érdekében.
- A bejegyzett jelzálog hagyatéki teherként érvényesíthető.

(Szt. 119. § (2)-(3), Tr. 31. §)

TÉRÍTÉSI DÍJ MEG NEM FITETÉSE ÉS AZ INTÉZMÉNYI JOGVISZONY

Szt. 100.§ **Az intézményi jogviszony megszűnik:**

...d) a 94/C. szerinti megállapodás felmondásával.

Szt. 101.§ (1) A megállapodást...

b.) állami fenntartású intézmény (szolgáltató) esetén az intézményvezető (szolgáltató vezetője) a 101. § (2) bekezdésben szerinti esetekben

c.) egyházi fenntartású és nem állami fenntartású intézmény (szolgáltató) esetén a fenntartó vagy az általa megbízott személy... cb.) bentlakásos intézményi ellátás esetén a 101.§ (2) bekezdés szerinti esetekben írásban mondhatja fel.

101.§ (2) – az (1) bekezdés b.) és cb.) pontja esetén akkor van helye, ha... c.) az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy térítési díj-fizetési kötelezettségének a 102.§ szerint nem tesz eleget.

JÖVEDELMI VISZONYOK VÁLTOZÁSA, A RENDKÍVÜLI JÖVEDELEMVIZSGÁLAT

Ha az ellátott vagy törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy vagyoni, jövedelmi viszonyai olyan mértékben megváltoztak, hogy a személyi térítési díj megfizetésére vonatkozó kötelezettségének nem tud eleget tenni, köteles az intézményvezetőnél rendkívüli jövedelemvizsgálat lefolytatását kezdeményezni.

Az intézményvezető a jövedelemvizsgálatot – ideértve a 68/b.§ és a 117/B. szerinti eseteket is – a 119/C. § szabályai szerint lefolytatja, és a személyi térítési díjat a jövedelemvizsgálat eredményének megfelelően állapítja meg.

Ha az ellátott, törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy nem kéri a jövedelemvizsgálatot, úgy kell tekinteni, mintha vagyoni, jövedelmi viszonyai lehetővé teszik a térítési díj megfizetését.

TÉRÍTÉSI DÍJ MEG NEM FITETÉSE ÉS AZ INTÉZMÉNYI JOGVISZONY

Ha az ellátott vagy törvényes képviselője, valamint a térítési díjat megfizető személynek három hónapon át térítési díj tartozása áll fenn, ezen személyeket írásban tájékoztatni kell a felmondás lehetőségéről, annak kezdő időpontjáról, valamint a rendkívüli jövedelemvizsgálat lehetőségéről.

Ez az eljárás akkor nem alkalmazható, ha jelzálogjog-bejegyzés történt a kötelezett ingatlanvagyonán.

TÉRÍTÉSI DÍJ VISSZAMENŐLEGES HATÁLYA

Szt. 115.§ (7) bekezdés

A felülvizsgálat során megállapított új személyi térítési díj megfizetésének időpontjáról a fenntartó rendelkezik. Az új térítési díj megfizetésére a kötelezett nem kötelezhető a **felülvizsgálatot megelőző időszakra**, kivéve, ha az ellátott a felülvizsgálatot megelőzően – jövedelem és vagyon hiányában – térítésmentesen vette igénybe az ellátást, és részére visszamenőlegesen rendszeres pénzellátás került megállapításra. Ez utóbbi esetben a személyi térítési díj megfizetésének kezdő időpontja a rendszeres pénzellátásra való jogosultság kezdő napja.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

TÁMOP 5.5.7-08/1-2008-0001
Betegjogi, ellátottjogi és gyermekjogi képviselői hálózat
és civil jogvédő munka fejlesztése

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE